

P R A E F A T I O .

re & refrigerare ualerē: attuleram inquam exemplar fidelissimum noui Testamenti, quam ad rem meo succurrens desiderio pridem etiam eiusdem lingue manifestādē studio incitatus Daniel Bombergus, curatore suarum rerum Iohanne Renialmo impensas suppeditauerat: à cuius conquirendi peregrinatione quū uix rediſſem, se statim mihi Venetijs obtulit Cassis ille sacerdos ue T. M. notus, Moses Mesopotamius Syrus, uetus tis exē plaribus instructus, cuius opera sum usus ad mei collationem, eo quōd meum erat recentius scriptum: ubi tamen nil planè nec à Græcis exemplaribus, nec ab ipsis Syris inter se, est inuentum differentiæ. Quum autē, postquam triennio aut suprà, ut dicebat, Romæ fuisset in curanda editio typographica noui Testamenti, nec potuisset ab illis, qui colantes ibi culicem, glutirent mille camelos unā, impetrare, ut tam pium & necessarium opus ederetur, quo totus posset Oriens reparari, aut saltem in fide retineri: & tandem rebus desperatis, rē que infecta uellet in Syriam redire: ego unā cum Renialmo illo Bombergi curatore fui illi author, ut non sic discederet re infecta. sed quum accepissem dudum fuisse in magna autoritate penes Ducem Bauariæ Ioh. Albertū Vuidmanstadium, cum quo antea Romæ ualde magnam amicitiam, ob insignem omnium literarum, maximē autem ob secretioris inter Hebræos doctrinę mysteria, quibus præditus erat, contraxeram: uenit mihi in mentem, ut ad illum (nec enim sciebam eius fortunas bello Germanico in

a 3 Cæsarem

200